

SARGYBA

MĖNESINIS LAIKRAŠTIS KOVAI SU ALKŪOLIZMU IR SPORTO REIKALAMS.

Rėdakcijos ir Administracijos
adresas:
Kaunas, Ožėškienės g. 12.
Telefono Nr. 440.

LIETUVIŲ KATALIKŲ
DRAUGIJOS „BLAIVYBĖ“
ORGANAS.

KAINA:
Lietuvoje: metams 24 auksinai.
Užsieniuose: metams 50 auks.

Nr. 1

Kaunas, 1922 m. Birželio mėnuo.

Metai I

Vasaros Blaivybės Savaitė

(nuo birželio mėn. 18 — 25 d.)

„Sargybą“ išleidžiant.

„Sergėkitės gi jūs, idant jūsų širdys nebūtų apsunkintos apsiiriumu ir girtuoklyste ir šio amžiaus rūpesčiais (Luk. XXI. 34).“

Taip perspėja Dievažmogis V. Jezus Kristus savo viengėnčius žydus ir jų asmenyje visas tautas, visą žmoniją. Tat šis perspėjimas ir mūsų tautos neaplenkia. Ir mums, kaip Kristaus išpažintojams ir garbintojams, tuo labiau reikia Jo perspėjimo klausyti, reikia sergėtis, kad mūsų „širdys nebūtų apsunkintos girtuoklyste“, kuri ne tik žemiškąją žmonių gerovę naikina, bet ir amžinąjį tikslą atsiekti kliudo.

Deja, mūsų šalyje girtuoklystė šiais laikais auga vis didyn ir didyn ir leidžia savo šaknis vis gilyn ir gilyn. Jos baisiausios ir bauriausios pasekmės jau pradeda apsireikšti visose gyvenimo srityse.

Lietuvos Katalikų Draugija „Blaivybė“, kaip prieš karą, taip ir dabar turi sau pasiskyrusi uždavinį neduoti mūsų tautai užmiršti V. Kristaus perspėjimą, sergėti ją nuo girtuo-

klystės arba, kitaip sakant, nuo alkooolizmo, nes girtuoklystė kyla iš vartojimo svaiginančių gėrimų, kuriuose randasi alkooolio nuodai, kaip va: aluje, vyne, degtinėje ir kituose.

Kad tą uždavinį geriau atlikus, „Blaivybės“ Centro Valdība pasiryžo leisti tuo tarpu po sykių mėnesį savo laikraštį — organą, kuriam atitinkamai draugijos tikslui davė vardą „Sargyba“. „Sargybos“ uždavinys bus kelti mūsų tautoje priešalkoolinį susipratimą, aiškinti alkooolizmo pragaištingumą kaip pavieniam žmogui, šeimynai, taip ir visai mūsų tautai, nurodinėti blaivybės reikalingumą ir naudingumą kaip šio žemiškojo, taip ir amžinojo gyvenimo atžvilgiu, kad išliuosavus mūsų tautą iš karaliaus Alkooolio vergijos.

Su girtuoklyste ankštai rišasi paleistuvystė arba neprotingas, bereikalingas, nepasiskyrusi uždavinį neduoti mūsų tautai užmiršti V. Kristaus perspėjimą, sergėti ją nuo girtuo-

Žemaičių Vyskupas Motiejus III Kazimieras Valančius - Valančiauskis, Blaivybės Apaštalas Lietuvoje.

šingasis lyties geidulių išnaudojimas. Iš to kyla

122647

taip vadinamos lytinės arba vėnėrinės ligos—kaip sifilis ir kitokios. Tos biauriosios ligos—tai užmokesnis už prasižengimus prieš dorą; jos sutersia žmogaus kraują ir ėda jo kūną, taip kad gyvas žmogus pasidaro tikru supuvėliu, lavonu. Tokio supuvėlio žmogaus vaikai gema irgi nesveiki, šašuoti, žaizduoti, taip vadinami sifilitikai—supūvėliai. Tokie vaikai dažnai gema negyvi, o gyvi užgimę trumpai tegyvena.

Prieš karą mūsų šalyje tos lytinės arba vėnėrinės ligos būdavo didelė retenybė. Šiandieną gi girtuoklystei augant, kaskart labiaus plečiasi Lietuvoje ir paleistuvystė su savo priedu—vėnėrinėmis ligomis, kurios supūdys mūsų tautos kūną ir prives mūsų tiek amžių išgyvenusią sveiką tautą prie išnykimo.

Turėdama tai omenyje, „Sargyba“ sten-gsis sergėti mūsų tautą ir nuo to bai-saus pavojaus, nurodydama iš vienos

pusės vėnėrinių ligų biauřumą, iš kitos gi pusės lytinių geidulių suvaldymo naudingumą kūno ir sielos gyvenimo atžvilgiu.

* * *

„Sargyba“ irgi rūpintis ypatingai bealkooliniu jaunuomenės auklėjimu. Blaivininkai nereikalauja, kad jaunuomenė atsisakytų nuo pasilinksminimų, kaip tik visai atvirkščiai! Jie nori tikrai nuo nesveikų pasilinksminimų ją atitraukti ir duoti jai geresnių, švaresnių, kaip antai sportą.

Todėlei „Sargyba“ nurodinės kiek galėdama gimnastikos ir sporto reikalingumą, reiškia padės kelti tikrąją kūno kultūrą mūsų blaivininkų ir ypač jaunuomenės tarpe.

„Blaivybės“ Draugijos Centro Valdyba.

Blaivybės Savaitė.

Iš „Blaivybės“ Centro Valdybos atsišaukimo.

Norėdama sukelti priešalkoolinio susipratimo mūsų tautoje, kad paliautų karaliui žmogžudžiui Alkooliui vergavus, „Blaivybės“ Centro Valdyba nutarė kasmet daryti dvi priešalkoolines savaites: vieną—žiemos, antrą vasaros metu.

Dabar, vasarai besiantinant, šiuo skelbiame, kad „Priešalkoolinė vasaros savaitė“ bus apvaikščiojama pradedant sekmadieniu 18 d. ir baigiant sekmadieniu 25 d. birželio m.

Skirdama vasaros savaitę, „Blaivybės“ Centro Valdyba taiko, kad jon įeitų 24 d. birželio—diena šv. Jono Krikštytojo, kurs per visą savo gyvenimą ant žemės jokių svaiginamųjų gėrimų neragavo ir žuvo, pasigėrusiam karaliui Erodui įsakius jam galvą nukirsti.

Būtų labai sveika, naudinga ir pavyzdinga, jei per tą priešalkoolinę savaitę mūsų tauta su visais savo inteligentais priešakyje nelankytų karčiamų ir negertų jokių svaiginamųjų gėrimų: alaus, degtinės, likierių ir kitų.

Ne tik „Blaivybės“ skyriai, bet ir visos mūsų katalikų visuomeninės organizacijos: sąjungos, draugijos, bendrovės ir tt., labiausiai gi gerb. kunigai, mokytojai, mokslus einančioji jaunuomenė šiuo yra kviečiami pagalbon tos savaitės apvaikščiojimą savo apylinkėse tinkamai paruošti ir tvarkingai atlikti. Labai pageidaujama, kad kiekvienoje parapijoje, kiekviename sodžiuje būtų kas nors padaryta, kas atkreiptų gyventojų dėmesio į alkoolio pragaištingumą.

Šių metų „Priešalkoolinėje vasaros savaitėje“ reikia visų labiausiai kreipti dėmesį į alkoolio nuodų kenksmingumą vaikams ir jaunimui. Tuo tikslu patariame kiekviename mieste ir miestelyje sekmadienį birželio mėn. 25 d. padaryti vaikų ir jaunimo demonstraciją prieš alkoolį. Tą dieną reiktų visi parapijos vaikai nuo 7 iki 13 metų ir jaunimas nuo 14 iki 18 metų pakviesti į miestelį, pasimelsti bažny-

čioje, prašant V. Dievo palaimos ir pagalbos sunkiam mūsų Tėvynės blaivinimosi darbui, paskui trumpai papasakojus jiems apie alkoolio nuodų kenksmingumą padaryti iškilmingą eisnę su muzika, dainomis ir prakalbomis, nešant plakatus su atitinkamais parašais ir apsistojant ties parapijos klebono butu, ties valsčiaus valdybos butu, ties mokykla ir tt.

Tat visi, kieno širdyje mūsų tautos meilė dar nėra užgesusi, kas yra susirūpinęs mūsų Tėvynės Lietuvos ateitimi, temalonėja padėti mūsų tautai pasiliuosuoti iš karaliaus Alkoolio vergijos, kuri yra daug biauřesnė ir pavojingesnė, negu visos kitos vergijos, kurias jai išvargti teko.

Tiktai blaiviams tautoms priklauso ateitis!

Iš Katalikų Veikimo Centro atsišaukimo.

Remdamas „Blaivybės“ draugijos sumanymą ir prašymą, tilpusį neseniai laikraščiuose, L. K. Veikimo Centras prašo visas katalikų draugijas ir šiaip katalikus prisidėti kaip kas įmanydamas prie minėtos šventės kuoiškilmingiausio apvaikščiojimo. Ypač jaunimas yra kviečiamas savo sumaningumu ir nuoširdumu gražinti ir gaivinti blaivybės savaitės iškilmės.

Katalikų draugijos prašomos daryti visas pastangas, kad tai savaitėi pritaikintos iškilmės: eisenos, susirinkimai, paskaitos, koncertai, vakarėliai, rinkliavos, žaidimai įvyktų kuo puikliausiai, pritraukiant josna kuodaugiausia jaunimo.

Vietos draugijos savo nuožiūra parenka būdą ir dieną tarp 18 ir 25 savo iškilmėms viešai ir plačiai apreikšti. Tą iškilmingiausią dieną galima padaryti rinkliavą blaivybės ir kitiems katalikų kultūros reikalams. Rinkliavą daryti reikia uždarytomis dėžutėmis ir pranešus apie tai vietos administracijai. Rinkliavą daryti L. K. Veikimo Centras išrūpino iš Vidaus Reikalų Ministerijos leidimą šioms vietoms: Kaunui, Panevėžiui, Šiauliams, Ukmergei, Utenai, Ežerėnams, Pasvaliui—Biržams, Mažeikiams, Telšiams, Raseiniams,

Jurbarkui, Tauragei, Kretingai, Skuodui, Mariampolei, Vilkaviškiui, Kybartams, Naumiesčiui, Sakiams, Kaimedoriams ir Alytui. L. Kat. Veik. Centro skyriai minėtų vietų beturės pranešti savo administracijai, kurią dieną (nuo 18 baigiant 25 bir. dieną) jie mano daryti rinkliavą, kas atsakomingas ir kiek dėžučių rinks. Jei atsirastų vietų, kurios čia nepaminėtos, norinčių daryti rinkliavas gatvėse, tai turės prašyti savo apskrities viršininko leidimo.

Surinkti pinigai, atskaičius išlaidas, dalinami pusiau: pusę ima savaitės rengime dalyvavusios draugijos savo kultūros reikalams, kita pusė siunčiama L. K. V. Centrai Kaunan, Ožeskienei 12; juos Centras paskirstys blaivybės, labdarybės ir kitiems katalikų kultūros reikalams.

L. K. V. Centras ir „Blaivybės“ draugija tikisi, kad kilnus tautos blaivinimo darbas paragins katalikus pasiaukoti jam ir kad katalikų visuomenė parodys savo pasiryžimą kurti tikrą krikščionišką kultūrą Lietuvoje.

„Blaivybės“ savaitės tikslai.

Kiekviena akcija privalo turėti tikslų, ir tai aiškių tikslų. Prieš stojant į kovą su didžiausiu mūsų tautos priešu—alkoolizmu, tos savaitės metu kiekvienam vadi kaip ir blaivininkui—kareiviui turi būti aišku, už ką jis eina kovoti. „Blaivybės“ savaitė siekia sekančių tikslų:

a) Supažindinti mūsų visuomenę su alkoolio kenksmingumu ir įsteigti naujus ar atgaivinti amirusius „Blaivybės“ Dr-jos skyrius.

b) Apšviesti mūsų jaunuomenę ir ją paraginti, kad įsteigtų prie savo draugijų blaivininkų-abstinentų sekcijas, kaip „Ateitininkai“, „Pavasarininkai“ ir tt.

c) Mūsų vaikų apsaugojimui nuo alkoolizmo steigti jiems „Angelo Sargo Sąjungos“ kuopas.

d) Supažindinti visą Lietuvos visuomenę su St. Seimo išleistu įstatymu „Svaigiųjų gėrimų mažmenomis pardavinėti“, kuris varžo alkoolinių gėrimų pardavinėjimą.

e) Rinkti kiek galima daugiau prenumeratorių, skaitytojų „Blaivybės“ Dr-jos leidžiamam laikraščiui-organui „Sargyba“, kuris padės mūsų visuomenei pažinti alkoolio nuodų pragaištingumą.

f) Rinkti aukas tolimesnei kovai prieš alkoolizmą.

„Blaivybės“ Centras.

„Girtuokliavimas naikina ne tik dorybę, bet ir kūną; iš girtuoklių tėvų gema silpni vaikai—ir taip palengvėl išsigema ir gali išnykti visa tauta“.

Lietuvos Vyskupų ganyt. raštas 12 d. Sausio 1922 m.

Blaivybės apaštalas Žemaičiuose.

Ar bereikia sakyti, ką visas pasaulis žino, jog tai buvo Žemaičių Vyskupas Motiejus III Kazimieras Valančius-Valančiauskis, gimęs 16 dieną vasario mėn. 1801 metų ir miręs 1875 metais.

Paklausykime, kaip patsai Vyskupas Valančius apsakė savo kronikoje pradžią „Blaivybės“ Žemaičiuose. Žiūrėk „Tėv. Sargo“ 1902 m. nr. 2.

„Lenkų kunigai dar 1856 metais buvo įvedę Blaivybės Broliją Lenkų karalystėje. Panemunių Žemaičiai, besusiedaudami su jais, tai patyrė ir, niekieno neraginami, buvo palioję gerti degtinę. Tai pasergėjęs, uolus Jurbarko klebonas Kervelis iš sakyklos stojo prieš girtuokliavimą ir savo parapijonus palenkė visiškai jos išsižadėti. Visi padarė Viešpačiam Dievui apžadus nebegerti; klebonas pas altorių pagiedojo „Te Deum laudamus“ ir apšlakstė apsižadėjusius švęstu vandeniu. Tai atsitiko 1858 metais dienoje į dangų ėmimo Švenčiausios Panos. Tuose atlaiduose buvo Gaurės klebonas kunigas Jonutavičė ir Skirsnemunės klebonas kun. Baracevičė; kun. Kervelis ir tuos prilenkė išsižadėti degtinės ir paėmė iš jų žodį, jog savo parapijose taip-pat apskelbs blaivybę. Ir tikrai: tuodu, sugrįžusiu namo, pašaukė savo žmones prie blaivybės. Blaivybė tad buvo išpradžių suveržta trijose parapijose ir tai ne be išimčių.

Bet štai Vyskupas Valančiauskis, grįždamas iš Kauno, Monarkui išvažiavus, užsuko į Skirsnemunę ir Jurbarką ir, radęs susirinkusių žmonių, padėjo jiems už blaivybę; savo prakalboje šlovino tą jų pasiūlymą, prašė Dievą jiems patvaros ir išreiškė savo geidimą, kad ir kaimynės parapijos sektų jurbarkiečius. Eržvilko klebonas kun. Racevičė liepė apskelbti blaivybę; Tauragėje gi patsai apskelbė. Tai išgirdę, ir kitų bažnyčių klebonai paeiliui pradėjo pas save įvesti blaivybę. O jei buvo kurs atšalęs, Vyskupas tą paragino. Taip visuose Žemaičiuose per spalio mėnesį niekas jau neberagavo degtinės. Del pavyzdžio Vyskupas aplinkraščiu užgynė gerti kunigams. Ir geriaus susipratę dvarininkai, svečius vaišindami, jau nebedavinėjo degtinės ir džiaugėsi žmonių blaivybe.

Per Lietuvą tas Dievo balsas netaip sparčiai ėjo. Tik kai Vyskupas parašė kiekvienam klebonui asmeniškai ir jie blaivybę apskelbė, žmonės paklausė. Taip ligi pradžiai 1859 metų visoje Žemaičių Vyskupijoje buvo įvesta blaivybė.

1858 m. rugsėjo 28 dieną Varnių Katedroje apskelbė blaivybę J. M. kun. Juozapas Davidavičė, Vyskupo kapelionas ir sekretorius; po jo tą pačią dieną skelbė patsai Vyskupas. Varnių parapijos bažnyčioje apskelbė J. M. kun. Balandis, vietos kamendorius.

Jokios naujienos, nors ji būtų išganingiausia, nepriima, nepasipriešina. Blaivybės priešų labai daug pasirodė. Visų pirma, p. Nariškinas, kurs turėjo „otkupą“, t. y. turėjo iš valdžios pirkęs teisę šinkuoti; paskui, visi žydai, kurie drauge su Nariškinu degtinę pardavinėjo; toliaus valdininkai, kurie iš „otkupo“ ėmė metinę algą, idant būtų šinkavimui palankūs; be to, tvarkadarai, kurie blaivybėje regėjo kritimą jų pačių intereso, nes blaivūs žmonės vaidų ir kitokių kvailybių nekels; kai kurie dvarininkai, turį bravarus ir daug prisivarę degtinės.

Nestigo ir tokių, kurie veltui davinėjo degtinės, kad tik nesilaikytų blaivybės. Taip, generolienė Kaiserlingienė, Nemuno Gelgudiškės pilies ponis, veltui davinėjo po gorčių kiekvienai gryčiai; Kastantinas Volmeris, Leonardpolio ponas, savo valdonus kasdieną degtine vaišino, ko ligi šiol niekados nebuvo daręs; Telšių apskrities maršalka p. Pilsudzkis taip-pat, beto nuolat kreitėjo ant kunigų, kad jį prazudę; Burzynskis, Skaudvilės ponas; Bučynskis, b. Reseinių maršalka ir d. k.

Tačiau nesulyginamai didesnė dalis išmintingusių dvarininkų abiem rankom griebė blaivybę, kaip va: kunigaikštis Oginskis, Rietavo tėvynainis; kunigaikštis Vasilčikovas, Tauragės ponas; grapas Čiapskis, Beržėnų ponas, ir jo broliai ir k. Šiaip jau žmonės tik inpratusieji tesilgėjo degtinės ir paslap-

čiomis ją gėrė. Moteriškosios gi priešingai — visos džiaugėsi blaivybe ir stebėjosi, dėlko gi seniaus kuniagai nebuvo įvedę blaivybės“.

Tiek pats vyskupas Valančius terašo apie patį didįjį savo vyskupavimo darbą. Negi galėjo patsai girties! Bet dabar, iš šalies mums žiūrint, gerai matosi, kiek jo rūpintasi, kiek gromatų ir šiaip jau visokių paraginių rašyta, kiek su visokiais priešingumais kovota per puspenktų metų.

Gaila tik tai, kad, lenkams sukilus prieš Rusiją, visas dvasios gyvenimas tapo sustabdytas ne tik Lenkų karalijoje, bet ir Lietuvoje. Drauge žlugo ir vyskupo Motiejaus įvesta blaivybės Brolija. Tai atsitiko 1862 m.

Neilgai ta brolija teprabuvo. Vis delto ji parodė, kad norint, ištikrųjų imant, galima pilnai nusitūrėti, kad ir čia tau kas po kojų degtinę laistytų. Mėginime vyrai! Vyskupas Motiejus manė ir kalbėjo, kad tvirto būdo, tvirtos doros žmonės ir be ginklų gali iškovoti sau visokių žemiškų gerybių ir už visas žemiškąsias gerybes brangesnę — dangaus karaliją.

Kun. J. T — mas.

Prof. P. Maria Weiss: „Kiekvienas mėginimas išrišti socialinį klausimą, neišrišant poodraug alkoholio klausimo, galima vadinti tuščiu rašybos manevru.“

Mokytojos Vl. Arminaitės.

Kaip auklėti jaunuomenę be alkoholio?

Šių metų nuo 21 ligi 25 gegužės mėn. dienos Berlyne įvyko įvairių „Blaivybės“ draugijų Kongresas,

kurio tikslas suieškoti kelius, kuriais eidama vokiečių visuomenė išauklėtų blaivią jaunuomenę.

Suvažiavo per du tūkstančių atstovų. Svečių buvo iš Amerikos, Suomų, Skandinavijos, Austrijos, Čekoslovakijos, Šveicarijos, Igaunijos, Lietuvos ir kitur. Daugiausia atstovų iš Vokietijos.

Didžiulė Berlyno universito salė pilna žmonių įvairių luomų, pašaukimo ir pasaulėžiūros, senų ir jaunų, vyrų ir moterų. Visi, pametę savo partinius ginčus, suėjo pasitarti, kaip gelbėti savo tautą, kovoti su piktu ir visiems lygiai pavojingu priešu — alkoholiu. Viena idėja vienija visus Kongreso dalyvius: tvirtas pasiryžimas dirbti.

Po pasveikinimų eina ištisa eilė paskaitų, kaip antai: 1) Alkoholio reikšmė sveikatai, šalies ūkiui ir dorai, 2) Kovos su alkoholiu būdai ir priemonės.

Žala, kurią neša alkoholis žmonijos sveikatai, labai didelė. Ir šiaip jau karo metu per vargą ir visokius nedateklus žmonių sveikata žymiai sumenkėjo. Priaugančio jaunimo tarpe matome daugelį nesveikų, mažakraujų, džiovininkų, rachitų ir kitomis kūno ir dvasios ligomis sergančių. Dar labiau pakirto sveikatą didelis svaiginamųjų gėrimų vartojimas. Svarbiausiai veikia alkoholis į vaikus ir augantį jaunimą, nes stabdo jų dvasios ir kūno augimą ir klestėjimą.

Alkoholis, grauždamas žmonių sveikatą, mažina žmogaus darbštumą, o per tai ir visos tautos darbo našumas mažėja. Blaivus žmogus dirbdamas ir pats gerai gyvena ir visai valstybei turtą krauna. Todel kiekvienas pilietis turi žinoti, kad jis eikvodamas savo sveikatą ir turtą ne tik save, bet ir savo artimą skriaudžia. 1920 metais Vokietijoje buvo pragerta 15 milijardų auksinų(!)

Alkoholis pajiegia ir doros supratimą aptemdinti. Įsiskverbęs į jaunimo tarpą, suka jame ištvirtimo lizdus. Turime saugoti jaunimą! Tai mūsų viltis, tai mūsų ateities gerovė ar pragaištis. Turime įdiegti į jų širdis sveikas ir kilnias idėjas. Tauta, kuri nemo-ka jaunimą dorybėje išauklėti, ir pati turi žūti.

Tokios mintys buvo mestos dėl sveikatos, ūkio

Berlyno Universitetas, kuriame įvyko Kongresas bealkooliniam jaunuomenės auklėjimui, kur dalyvavo ir „Blaivybės“ Dr-jos atstovas.

ir doros pakėlimo per panaikinimą svaiginamųjų gėrimų, o ypatingai jaunimo nuo tų gėrimų apsaugojimą.

Kokiomis tad priemonėmis jaunimą nuo girtybės apdrausti?

Pirmoji priemonė tai šeimyna.

Blaivūs tėvai ir blaivūs vaikus išauklėja. Jie savo pavyzdžiu moka įdiegti į vaiko sielą jau iš pat mažens blaivybės diegus. Kaip jau pirmiau buvo pažymėta, alkoholis labiausiai nuodyja augantį organizmą. Todėl neščios moterys turi saugotis svaiginamųjų gėrimų, jei nori susilaukti sveiką atsparų alkoholiui kūdikį. Kad tėvas, motina neblaivūs — neišaugins jie ir sveikų vaikų. Maitinamas motinos viduriuose alkoholiu, kūdikis trečių ketvirtų metų jau turės palinkimą prie svaiginamųjų gėrimų. Vieną kartą paragavęs jų — ir kitą kartą jau prašys. O kiti tėvai dargi džiaugiasi ir patenkinti, kad kokių 6 — 8 metų vaikas jau moka degtinės ar ašaus stiklėlį išgerti. Vėliau, kai tas vaikas užaugęs karčiamos žiūri, keikia jį ir iš namų visai išvaro. Kai šeimynoje viešpatauja blaivumas ir meilė, neįsiskverbs ten alkoholis. Kada kūdikis myli tėvus, savo namus ir visa, ką jis namie turi, neseks jis kitų neblaivių žmonių pavyzdį ir užaugęs. Visą gyvenimą jis atmins mylimų tėvų ir visų namiškių persergėjimus, o labiausiai motinos žodžiai ir meilė, kada ji ims pagunda svaiginamųjų gėrimų paragauti, visada atitrauks jį nuo pikto.

Mokykla.

Paaugęs kūdikis siunčiamas mokyti. Mokykloje jis įeina į naują didesnę šeimyną svetimą ir nepažįstamą. Čia tėvų vietą jam mokytojas atstoja. Mokytojui tenka auklėti ir blaivių ir alkoholikų tėvų vaikai. Atsidavęs savo darbui mokytojas turi didelės įtakos į vaikus ir jų tėvus. Naudodamasis savo autoritetu, gali labai sekmingai prieš alkoholį kovoti. Pradžios mokyklą Vokietijoje lanko 90 nuoš. visų vaikų. Kad visi mokytojai būtų blaivūs ir paskelbtų kovą alkoholiui, nepoilegam vokiečių tauta nusikratytų alkoholio vergijos. Didelės reikšmės mokyklose turi kinematografiniai priešalkooliniai paveikslai ir parodos, iš kurių ir vaikai ir jų tėvai vaizdžiai gali matyti, kiek žalos žmonėms alkoholio nuodai daro. Tačiau toli gražu ne visi mokytojai blaivininkai. Todėl reikia kitų priemonių imtis. Būtent: išrinkti kelis mokytojus, kuriems rūpi blaivybės darbas ir siųsti juos per mokyklas mokytojams ir jų mokiniams alkoholio kenksmingumą aiškinti.

Su mokytojais drauge priešalkoolinį darbą ir Tėvų Komitetai turi dirbti, organizuodami paskaitas, tėvų susirinkimus, bendrus bealkoolinius pasilinksminimus ir kita.

Aukštose mokyklose jaunimas ir pats girtybės klausimu susirūpinęs. Tačiau geistina, kad ir čia mokytojai savo patarimais, o labiausiai geru pavyzdžiu padėtų jaunimui sparčiau dirbti.

(Bus daugiau).

„Primename tėvams ir motinoms jų šventą pareigą vaikus auklėti ir didelę atsakomybę prieš Dievą. Gimdytojai privalo visiškai uždrausti vaikams vartoti alkoholį, kadangi, gydytojų nuomone, alkoholis, net ir nepodaug jo teduodant vaikams, reikia laikyti nuodais (tručyzna).“

Vokiečių Katalikų Vyskupų raštas 15 d, Lapkričio 1904 m.

Katalikų Draugijos „Blaivybė“ Skyriai.

Čion padudoame žinutę, kiek, kame, kokiais metais ir kokiuose apskrityse tapo atidaryti „Blaivybės“ skyriai, kurie randasi Centro Valdybos žinioje.

1. Kauno apskr. 5 skyriai: 1920 m. — Kaune, Augštojoje Panemunėje; 1921 m. — Vilkijoje, Garlevoje; 1922 m. — Čekiškėje.

2. Kretingos apskr. 3 skyriai: 1920 m. — Darbėnuose, Mosėdyje; 1921 m. — Skuode; 1922 m. — niekur.

3. Telšių apskr. 6 skyriai: 1920 m. — Alsėdžiuose, Tveruose, Rietave, Plateliuose; 1921 m. — Gaduнавė, Viešvėnuose; 1922 m. — niekur.

4. Tauragės apskr. 5 skyriai: 1920 m. — Tėnėnuose, Laukuvoje, Skaudvilėje, Švėkšnoje; 1921 m. — niekur; 1922 m. — Šilalėje.

5. Raseinių apskr. 3 skyriai: 1920 m. — Šilavoje, Kelmėje, Kražiuose; 1921 m. ir 1922 m. — niekur.

6. Mažeikių apskr. 3 skyriai: 1920 m. — Vieškėnuose, Laižuvoje, Židikuose; 1921 m. ir 1922 m. — niekur.

7. Šiaulių apskr. 8 skyriai: 1920 m. — Joniškėje, Šaukėnuose, Šeduvoje, Kurtavėnuose, N. Žagarėje, 1921 m. — Šakynoje, Linkuvoje; 1922 m. — Šiauliuose;

8. Pasvalio apskr. 3 skyriai: 1920 m. — Vabalninke; 1921 m. — Vaškuose; 1922 m. — Pasvalyje.

9. Panevėžio apskr. 5 skyriai: 1920 m. — Kupiškėje, Naujamiestyje, Paystryje; 1921 m. — Krekenavoje, Truskavoje; 1922 m. — niekur.

10. Rokiškio apskr. 1 skyrius: 1920 m. ir 1921 m. — niekur; 1922 m. — Skapiškyje.

11. Kedainių apskr. 1 skyrius: 1920 m. — niekur; 1921 m. — Josvainiuose; 1922 m. — niekur.

12. Ukmergės apskr. 4 skyriai: 1920 m. — Traupyje, Kovarske; 1921 m. — Kurkliuose; 1922 m. — Pagirėje.

13. Utenos apskr. nėra skyrių: 1920 m., 1921 m. ir 1922 m. — niekur.

14. Ežerėnų apskr. 1 skyrius: 1920 m. ir 1921 m. — niekur; 1922 m. — Dusetose.

15. Trakų apskr. 2 skyriai: 1920 m. — Kaišėdoryse; 1921 m. — niekur; 1922 m. — Kietaviškėse.

16. Alytaus apskr. 4 skyriai: 1920 m. — Alytuje, Nemunaityje; 1921 m. — Pivašūnuose; 1922 m. — Seirijuose.

17. Seinų apskr. 1 skyrius: 1920 m. ir 1921 m. — niekur; 1922 m. — Rūdaminoje.

18. Marijampolės apskr. 5 skyriai: 1920 m. — Skriaudžiuose; 1921 m. — niekur; 1922 m. — Plutiškėse, Igliaukoje, Šunskuose, Patilčiuose.

19. Vilkaviškio apskr. 2 skyriai: 1920 m. — niekur; 1921 m. — Vilkaviškyje; 1922 m. — Pilviškiuose.

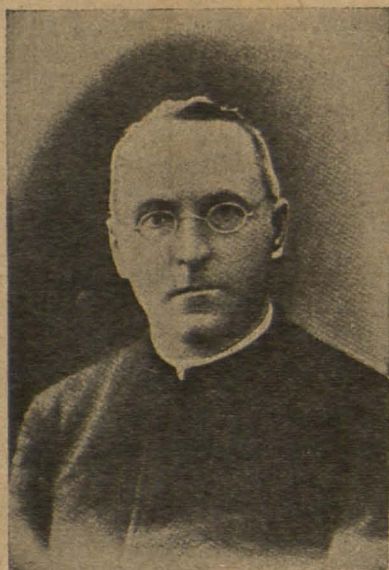
20. Šakių apskr. 1 skyrius: 1920 m. ir 1921 m. — niekur; 1922 m. — Plokščiuose.

Pastaba: Labai pageidaujama, kad „Blaivybės“ skyriai kiekviename apskrityje tarp savęs arčiau susipažintų ir bendrai vestų priešalkoolinę akciją apskrityje.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

Apsileidimas.

UKMERGĖ. Š. m. kovo mėn. pradžioje įvyko pas mus mitingas, kuriame buvo kalbėta apie blaivybę ir po to tapo įsteigtas „Blaivybės“ Draugijos Skyrius Ukmergėje. Bet, deja, jau praėjo trys mėnesiai, o tasai naujasis Skyrius, kurs galėtų labai daug

Adomas Jakštas
Kun. prelatas Aleksandras Dambrauskas,
Šv. Kazimiero Draugijos knygoms leisti
pirmininkas Kaune, uolus blaivybės
skelbėjas.

gero padaryti, suvisai nepasirodo. Pageidaujama, kad mūsų gerb. klebonas dalyvautų mūsų organizacijų gyvenime, nes tuomet be abejonės viskas kitaip eitų.

EŽERĖNAI (Zarasai). Negalima sakyti, kad pas mus girtybės nėra; priešingai, jina yra ir da gi ne maža. Tačiau labai mažai kas daroma prieš ją. Buvo pas mus gegužės mėn. pradžioje kalbėtojas iš Kauno, kurs ragino žmones prie blaivybės, o „Blaivybės“ Skyriaus člonai kaip nėra, taip nėra. Tiesa, „Pavasarininkai“ norėjo to darbo griebtis. Norėčiau žinoti, kodėl „Pavasario“ Kuopa Ežerėnuose savo pažado neišpildė?

Ungurys.

LINKUVA (Šiaulių ap.). Nieks nenorės patikėti, kad Linkuva yra ypatingai karaliaus Alkoolio mylima. Sunku, be abejo, įsivaizduoti net lietuviui, kad greta ištisos kultūrinių draugijų virtinės čia visgi vyriausias žmonių širdžių valdovas yra tas pats nevidonas — Alkoolis. Ir ištiesų, net juokinga ir liūdna pareikšti, kad toji Linkuva, kuri visoj apylinkėj beveik nežino sau konkurentų (rungėjų) kultūrinio darbo srity, ir girtavime pralenkia beveik visus gretimus miestelius... Tikra tragikomedija!

Mėgsta linkuviai viens kitą „trunkais“ vaišinti. Vienas miestelis per savaitę sukiša karaliui Alkooliui „pošlinį“ apie 80,000 auksinų. Ypač pirmadieniais to karaliaus tarnai pasipelną. Tą dieną kiūždėti kiūžda jaunimas ir seniai: kupina jų ir traktieruose ir slaptose lindyne. Pavakariop pradeda slankioti po miestelį tie Alkoolio vergai: kas žmoną muštravoja, kas su kaimynu basliais raizosi, kas purvyne raičiojasi... Kai kurie gi taip įsismaginę įsidrąšina, kad ir iš užkampio prietamsoje kišenių bando praeiviams kraustyti.

Galėčiau dar pilnesnį vaizdą duoti, kad į jį sąmoningesni linkuviai išžiūrėję pasibaurėtų ir imtų

kovoti su tamsybėmis. Bet užteks ir to, kas parodyta. Vietos šviesuomenė turėtų rimtai susirūpinti žmonių blaivinimo reikalu. Bene tik viena dvasiškija dar galėtų įtikinančiai paveikti į visuomenę įtraukdama kovon su alkoolizmu vietos abstinencius. Bet, deja, tų abstinencų ten kaip ir nėra. O šandie jau visiems darbuotojams suprantama, kad blaivininkai (neabstinentai) ne ką tegali padaryti, nes jiems apaštalaunant už blaivybę tuoj atkertama akysna ar už akių, — „gydytojau, išgydyk pats save!“ Taigi, tokioj Linkuvoj nėra blaivinimo dirvoj to sveiko priešalkoolinio grūdelio, kurs ilgainiui galėtų išaugti į rimtą pajėgą.

Kas gi bus su Linkuva? Ar belieka vėl laukti stebūklo? Nebeateis svetimšaliai ir neberiš despotiškai prie stulpų aludarius ir alugerius... Tai yra atmintina visiems diena. Tuomet tai ištikrųjų karalius Alkoolis buvo perblokštas... Ir anuomet, daug daug švelniu kultūriniu būdu padarė čion ir „Blaivybės“ Dr-ja! Ir darosi skaudu, kodėl gi dabar toji pat „Dr-ja“ nebesugeba sukrusti ir prisitaikius prie naujų darbuotės apystovų nesiima griežto ir švento abstinencijos platinimo darbo?

Linkuvos Dėdė.

Lietuvos Skautų suvažiavimas.

KAUNAS. Per Sekmines Kaune įvyko Lietuvos Skautų suvažiavimas, kurio tikslas buvo ištirti, kokiame stovyje dabar randasi Skautų judėjimas Lietuvoje, ir jį suvienodinti. Iš provincijos buvo atvykę Skautai iš Panevėžio, Šiaulių, Marijampolės, Rietavo ir t.t. Vyriausiąjį Skautų Štabą sudaro D-ras med. Alekna, kun. prof. Morkelis ir P. Lozoraitis.

Suvažiavimo pabaigoje, birželio 5 dieną, „Lietuvos Viešbuty“ buvo paprasti „skautiški“ be svaiginamųjų gėrimų pietūs (nes skautai abstinentai), kuriuose be skyrių atstovų dalyvavo ir svečiai. Generolas D-ras med. Nagevičius savo kalboje ragino jaunus Lietuvius mesti lėtumą ir apsileidimą ir parodyti daugiau iniciatyvos. D-ras phil. J. Eretas nupasakojo iš savo praktikos, kokias sunkenybės turėjo pergalėti Vakarų Europoje Skautai, kol pagaliaus jų nauji keliai tapo pripažinti teisingais, ir ragino juos eiti nuosekliai tais keliais: ne žodžiais būti patriotais, bet darbais ir stovėti visada už laisvą, nepriklausomą ir blaivią Lietuvą.

Lietuvos Skautai ištikrųjų eina „vien takais dorybės“! Dieve, jiems padėk!

K. F.

Svečiai — blaivininkai iš Rygos.

KAUNAS. Sekminėse pas mus atsilankė Lietuviai ir Latviai iš Rygos, „Latvių-Lietuvių Vienybės“ Draugijos nariai. Jų tarpe buvo ir Rygos Latvių blaivybės draugijos pirmininkas advokatas p. Kampelis, valdybos narys žinomas rygiotis p. Riteris ir blaivininkas inžinieris p. Perkuns, kurie su mūsų „Blaivybės“ Centro Valdybos nariais turėjo keletą pasikalbėjimų. Tapo iškeltas klausimas padaryti Pabaltijūrio blaivininkų susivažiavimą, kuriame dalyvautų be Latvių ir Lietuvių dar Igauniai ir Suomiai.

Birželio 4 d. Kauno šviesuomenės tam tikras komitetas tiems svečiams iš Rygos priimti vaišino juos pietumis buvusiam „Metropolyje“, o dabar „Lietuvos Viešbutyje“, bet, matomai, nemalonų įspūdį į tuos blaivius svetelius darė batarėjos butelių su alkooliniais gėrimais ant stalo.

Užtat birželio 6 d. tie mūsų brangūs sveteliai iš Rygos davė mums gerą neužmirštiną lekciją. Jie pakvietė mus ne į puikųjį „Lietuvos Viešbutį“, bet „tik“ į Liaudies Namus ir pavaišino mus ne alumi, vynu, degtine, o kava ir arbata. Tokiu būdu jie

mums parodė, kaip gyvai ir gražiai galima praleisti vakarą be karaliaus Alkoolio svaigalų tarpininkavimo.

Ar mes Lietuviai tą mums duotąją lekciją suprasime?
Grybas.

Klausimų dėžutė.

Klausimas. Ar gi ne geriau yra gerti tik po truputį, reiškia, būti blaivam, negu būti griežtam abstinentui, kuris svaiginančių gėrimų visai nevartoja?

Felicionas M.

Atsakymas. Vadinas, jūs geriate tik po truputį alaus, vyno ir degtinės ir laukiate tol, kol pasibaigia jūmyse pirmo gėrimo veikimas; paskui gi vėl geriate. Ar ne taip?

Ką gi pasakysite, jei aš jums papasakosiu šitokią istoriją. Nesenai vienas žmogus, inėjęs savo miegamąjį kambarį, pajuto, kad čion garų esama. Jis tuoj bėga prie lango ir jį atidaręs garus išleidžia. Valandai praslinkus, jis nubunda ir garus pajutęs vėl atidaro langą, kad nuodingus garus išleidotų laukan. Paskui vėl atsigula. Kadangi kas valandą priseina taip daryti, tai jis prašo tarną, kad jį keltų iš miego kas valandą, idant galėtų per langą išleisti jo gyvybei pavojingus garus.

Be abejo jūs man į tai atsakysite taip: matomai, tas žmogelis buvo nepilno proto; kodel gi jisai nepasirūpino uždaryti, prašalinti garų šaltinį?

Teisingai pastebėjote, gerbiamieji! Taigi mes abstinentai ir rūpinamės taip daryti, — mes uždaro me alkoolinio pavojaus šaltinį.

Tėvas E.

SPORTAS

„Lietuvos Gimnastikos ir Sporto Federacijos“ įkūrimas.

Kas atydziai sekė Lietuvos sportą, tašai žino, kad iki šiolei beveik vienintelė sporto organizacija buvo „Lietuvos Fizinio Lavinimo Sąjunga“, kurios priešaky stovėjo P. Oleka, P. Garbačiauskas ir k., jie Kauno „Vytauto Kalne“ turėjo savo sporto aikštę. Šitoje Sąjungoje pirmiau darbavosi ir mūsų pažiūros žmonės, kaip antai: P. Kar. Dineika, D-ras Eretas, kurie abudu buvo Centro Valdybos nariais.

Tačiau nei „Sąjungos“ ideologija, nei jos taktika arba jos liderių nusistatymas negalėjo patenkinti mus ir mūsų pažiūros žmonės, todelei geruoju atsiseikino nuo „Sąjungos“. Tai atsitiko pradžioje 1922 m. Sekantis žingsnis buvo savos idėjos sporto draugijos įkūrimas. Tuo tikslu susidaro tam tikra iniciatorių grupė, kuri išdirbo naujos „Lietuvos Gimnastikos ir Sporto Federacijos“ įstatus (žemiau spausdiname), ir kuri sudaro pirmąją, laikinąją Centro Valdybą, į ją įeina:

Kaz. Dineika — Pirmininkas. Kaunas, Laisvės Aleja, 5.

Dr. phil. J. Eretas — Vice-pirmininkas. Kaunas, Laisvės Aleja 9. Telef. 73.

P. Likerauskas — Sekretorius. Kaunas, Švietimo Ministerija.

P. Valavičius — Kasininkas. Kaunas, Šaulių Sąjungos Centras, Laisvės Aleja 26.

P-lė St. Arminaitė — Narys. Šančiai, „Saulės“ pradedamoje mokykloje.

Reiškia pradžia padaryta. Todelei kiekvienas apsišvietęs Lietuvis privalo imtis organizacijos darbo kūno kultūros srityje. Pradžioje svarbu įsteigti sekcijas, o Centras pasistengs Jums parūpinti viso to, kas tolimesniam darbui reikalinga, būtent patarimų, instrukcijų, literatūros, instruktorių ir t. t.

Taigi, vienminčiai į darbą! Įkurkite prie tos, ar kitos draugijos kūno kultūros sekcijas ir įsirašykite į mūsų „Federaciją“!

Diskas.

„Lietuvos Gimnastikos ir Sporto Federacijos“ C. Valdybos pranešimai.

ISTATAI: Valdžios yra jau patvirtinti ir skamba taip:

Lietuvos Gimnastikos ir Sporto Federacijos Statutas.

I.

Tikslas ir sąstatas.

§ 1. Federacijos tikslas plėtoti lietuvių kūno pajėgas, kad tuo būdu įvesti kūno ir sielos galias į progresuojančią pusiausvirą, kurios pobūdį nustato krikščionybės dėsniai.

§ 2. Lietuvos Gimn. ir Sp. Federacija steigia kūno kultūros sekcijas, kurių nariu gali būti krikščionišk. pasauležiūros lietuviai. Federacija jungia tas sekcijas fizinio lavinimosi atžvilgiu.

Pastaba. Pakeisti §§ 1 ir 2 gali suvažiavimas, kuriame dalyvauja $\frac{3}{4}$ sekcijų atstovų ir nusprendimą daro $\frac{3}{4}$ balsų dauguma.

§ 3. Pasistatytam tikslui Federacija vaduojasi Ling'o bei švedų gimnastikos ir sporto sistema.

§ 4. Lietuvos Gimnastikos bei Sporto Federacija dedasi į Lietuvos Sporto Lygą bei Olimpinį Komitetą.

II.

Visuotini Federacijos Suvažiavimai.

§ 5. Federacijos reikalus sprendžia visuotini sekcijų atstovų suvažiavimai.

§ 6. Kiekviena sekcija siunčia į suvažiavimą nuo 25 narių 1 atstovą.

§ 7. Visuotini Liet. Gimn. ir Sp. Federacijos suvažiavimai nustato veikimo pamatus, riša visus bėgamuosius klausimus, keičia reikale Statutą, renka Federacijos Centro Valdybą ir Revizijos Komisiją.

III.

Liet. G. ir Sp. Federacijos teisės ir pareigos.

§ 8. Federacijos Centro Valdyba renkama metams iš 5 žmonių. Išrinktieji patys pasidalina pareigomis.

§ 9. Centro Valdyba: a) pildo Federacijos suvažiavimo nutarimus, b) organizuoja skyrius, sek

duoda jiems instrukcijas ir t. t., c) atstovauja ir gina sekcijų bei skyrių reikalus santykiuose su Valdžia, savivaldybėm ir sporto organais, d) skelbia Federacijos sportines šventes ir vietas, e) šaukia visuotinus suvažiavimus, f) renka iš sekcijų nario mokesnį 20 nuoš. sekcijos pajamų.

IV.

Lietuvos Gimn. ir Sp. Federacijos organas.

§ 10. Liet. Gimn. ir Sp. Federacija laikinai savo organo neturi, bet jo pasirinkimas pavedamas Centro Valdybai.

V.

Federacijos teisės ir turtas.

§ 11. Federacija turi juridinio asmens teises.

§ 12. Federacijos turtą sudaro: a) sekcijų įmokamasai nario mokesnis, b) aukos ir kitos pajamos.

VI.

Revizijos Komisija.

§ 13. Sekti ir kontroliuoti Centro Valdybos darbus, renkama Komisija iš 3 žmonių.

§ 14. Revizijos Komisija: a) revizuoja pinigines apyvartas ir patikrina knygas, dokumentus, sąskaitas, daro savo tuo klausimu nusprendimus ir praneša apie tai visuotinam Federacijos suvažiavimam.

VII.

Federacijos likvidavimas.

§ 15. Likviduoti Federacija gali suvažiavimas, kuriame dalyvauja $\frac{3}{4}$ sekcijų bei skyrių atstovų ir nusprendimą padaro balsų dauguma. Turtas pavedamas Katalikų Veikimo Centrai lig susikursiant panašiai sporto organizacijai.

Lietuvos Gimnastikos ir Sporto Skyrių (draugijų, sekcijų) Statutas.

I.

Tikslas.

§ 1. Siekti harmininko kūno pajėgų išlavinimo Federacijos nustatytais dėsniais.

II.

Priemonės tikslui pasiekti.

§ 2. Šį tikslą siekdama: daro kūno mankštinius, rengia rungtynes, gimnastikos sporto šventes, ekskursijas, paskaitas, organizuoja kursus, platina sporto literatūrą, laiko Federacijos organą, steigia knygnus ir skaityklas ir t. t.

III.

Sekcijos sudėtis.

§ 3. Sekcijos nariu gali būti kiekvienas lietuvis krikščionis katalikas, be lyties skirtumo.

Pastaba. Moterys sudaro atskirą sekcijos kuopelę, su atskiru programu ir t. t.

IV.

Svarbiausios prievotės.

§ 4. 1) Kūno kultūrą laikyti ne sau tikslu, bet viena krikščioniško sielos tobulinimo priemone ir 2) vykdyti higieną, kaip antai: susilaikymas lytiniuose

santykiuose, gėrime svaiginamųjų gėrimų (pageidautina būti pilnu abstinentu), rūkime ir t. t. ir t. t.

V.

Sekcijos turtas.

§ 5. Sekcijos turtą sudaro a) nario mokesnis, kurį nustato sekcijos susirinkimas, b) aukos ir įplaukos nuo paskaitų ir kit.

VI.

Sekcijos Valdymas.

§ 6. Penki krikščionys bei katalikai gali sudaryti L. G. ir Sp. Federacijos sekciją. Taipogi penki kurios nors krikščioniškos bei katalikiškos draugijos nariai gali sudaryti kūno kultūros sekciją, kurią draugijos susirinkimui užtvirtinus, Federacija įregistruoja.

§ 7. Visuotini sekcijų susirinkimai renka Valdybą iš 3 narių, kurie patys tarp savęs pasiskirsto pareigomis.

VII.

Revizijos Komisija.

§ 8. Seka ir kontroliuoja sekcijos Valdybos darbus tos draugijos Revizijos Komisija, kurios dalį sekcija sudaro.

VIII.

Santikiai su L. G. ir Sporto Federacija.

§ 9. Sekcija registruojasi Federacijos Centro Valdyboje.

§ 10. Sekcijos pildo visuotinių sekcijų bei skyrių suvažiavimų nutarimus.

§ 11. Įneša 20 nuoš. nuo narių mokesnio Federacijos Centro Valdybos kason.

§ 12. Federacija siunčia sekcijon savo instruktorius ir lektorius, parūpina literatūros, papigintom kainom įrankius ir t. t.

IX.

Sekcijų likvidavimas.

§ 13. Sekciją likviduoja sekcijos arba tos draugijos, prie kurios jina priklauso, visuotinas susirinkimas.

§ 14. Turtas pavedamas vietos Katalikų Veikimo Skyriui arba Draugijai, prie kurios sekcija priklauso, lig-susitversiant naujai kūno kultūros sekcijai.

Kaunas, 1922 m. Gegužės 17 d.

Steigėjai: *Karolis Dineika*
Apolinaras Likerauskas
Česlovas Pakuckas
Juozas Balsys
Vladas Čižauskas
Sim. Jokubauskas.

1922 m. Gegužės 27 d. šie įstatai užregistruoti Kauno Miesto ir Apskrities Viršininko raštinej. Draugijos rejestro Nr. 179.

B. Morkus

Kauno Miesto ir Apskrities Viršininkas.

LITERATŪRA: ruošiama visą eilę visokių vadovėlių, kurie netrūkus išeis. Iki jų dar nėra, Centro Valdyboje galima gauti vokiečių kalba parašytus, labai pigius leidinius (su daug iliustracijų). Prašoma užsiskirti Centro Valdyboje.

KORESPONDENCIJA: prašome siųsti Sekretoriaus vardu A. Likerauskui, Kaunas, Švietimo Ministerijai.